

Vajaduspõhine peretoetus

Mis on vajaduspõhine peretoetus?

Vajaduspõhine peretoetus on riiklik toetus, mida makstakse allpool vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri elavatele lastega perekondadele. Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab kohalik omavalitsus riigieelarvelistest vahenditest.

Taotlusi vajaduspõhise peretoetuse saamiseks on võimalik kohalikele omavalitsustele esitada alates 1. juunist 2013. Toetust hakati välja maksta alates 1. juulist 2013.

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemist, määramist ja maksmist reguleerib **sotsiaalhoolekande seadus.**

Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri perekonna esimesele liikmele kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri aluseks on Statistikaameti poolt eelarveaastale eelneva aasta 1. märtsiks viimati avaldatud suhtelise vaesuse piir. Vastavalt 2014. aasta riigieelarve seadusele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 2014. aastal perekonna esimesele liikmele 299 eurot kuus. Igale järgnevale vähemalt 14-aastasele perekonnaliikmele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 149,5 eurot kuus ning igale alla 14-aastasele perekonnaliikmele 89,7 eurot kuus.

Vajaduspõhise peretoetuse suurus on alates 1. juulist 2013 kuni 2014. aasta lõpuni 9,59 eurot kuus ühe lapsega perele ja 19,18 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Alates 2015. aastast toetuse suurus kahekordistub, st 19,18 eurot kuus ühe lapsega perele ning 38,36 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Toetust makstakse üksnes nende perekonda kuuluvate laste eest, kelle kohta makstakse pereliikmele lapsetoetust riiklike peretoetuste seaduse alusel.

Kellel on õigus vajaduspõhisele peretoetusele?

Vajaduspõhist peretoetust on õigus saada perekonnal, kelle liikmete hulka kuulub vähemalt üks riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust saav laps, kui perekonna keskmine kuine netosissetulek on taotluse esitamise kuule eelnenud kolmel kalendrikuul olnud alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri.

Vajaduspõhise peretoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajavad lapsed ja vanemad või muud üht või enamat tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud. Perekonna koosseisu loetakse ka perekonnast eemalviibivad õpilased juhul, kui nende rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku perekonna elukoha aadressiandmetega. Samuti loetakse perekonna koosseisu need õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed ei lange kokku perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, kuid kelle eest makstakse perekonnaliikmele lapsetoetust.

Vajaduspõhist peretoetust on õigus taotleda isikul, kellele makstakse riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust. Perekonna kohta saab esitada ainult ühe taotluse vajaduspõhise peretoetuse saamiseks.

Perekonna sissetulekute hulka arvatakse kõikide pereliikmete vajaduspõhise peretoetuse taotlemisele eelneva kolme kuu tulud, mis ei ole allpool erandina välja toodud. Näiteks arvatakse sissetulekute hulka saadud töötasu, peretoetused (v.a kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetus kahe lapsetoetuse määra ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta), töötuskindlustushüvitis, töötutoetus, saadud elatis, elatisabi, pension, puudega vanema toetus, tulumaksu tagastus, muu sissetulek.

Vajaduspõhise peretoetuse arvestamisel **ei arvata** perekonna **sissetulekute hulka**:

- ühekordseid toetusi, mida on üksi elavale isikule, perekonnale või selle liikmetele makstud riigi- või kohaliku eelarve vahenditest;
- puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus;
- riigi tagatisel antud õppelaenu;
- tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;
- õppetoetuste ja õppelaenu seaduse alusel makstud vajaduspõhist õppetoetust;
- riiklike peretoetuste seaduse alusel makstavat kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetust kahe lapsetoetuse määra (st 19,18 euro) ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta;
- vajaduspõhist peretoetust.

Taotlemisele eelneva kolme kuu sissetulekutest arvutatakse välja keskmine kuine tulu. Kui see jääb alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri, on perel õigus saada vajaduspõhist peretoetust taotlemisele järgneva kolme kuu jooksul.

Kuhu pöörduda?

Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab valla- või linnavalitsus.

Toetuse taotleja (ehk isik, kellele makstakse perekonna liikmete hulka kuuluva lapse või laste eest riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust), esitab vajaduspõhise peretoetuse saamiseks avalduse **hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks** valla- või linnavalitsusele, kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab.

Vajaduspõhine peretoetus määratakse kolmeks avalduse esitamisele järgnevaks kuuks. Seejuures peavad lapsed vastama vajaduspõhise peretoetuse saamise tingimustele (st olema lapsetoetuse saajad) toetuse taotlemise kuul.

Otsuse toetuse määramise kohta teeb valla- või linnavalitsus kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi dokumentide esitamist. Toetus makstakse välja hiljemalt 20. kuupäevaks igal avalduse esitamise kuule järgneval kolmel kuul.

NB! Perede puhul, kus on põhikooli lõpetanud 16-aastane laps, võib taotuse esitamise korral septembrikuus otsuse tegemine võtta kauem aega, sest eelnevalt on vaja saada andmed lapse õppimise jätkamise ning sellega seondult lapsetoetuse saamise kohta.

Valla- või linnavalitsus võib jätta vajaduspõhise peretoetus määramata, kui vajaduspõhise peretoetuse taotlejal või tema eestkostetaval on õigus elatist saada, kuid elatise saamise kohta ei esitata dokumenti või elatise sissenõudmisest keeldutakse.

Toetuse andmisest keeldumise otsus tehakse isikule teatavaks kirjalikus vormis viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

Toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemiseks esitatakse avaldus, milles märgitakse ära perekonnaliikmete nimed ja nende isikukoodid või sünniajad.

Avaldusele tuleb lisada dokumendid, mis tõendavad perekonnaliikmete avalduse esitamisele eelnenud kolmel kuul saadud netosissetulekut ja makstud elatise suurust.

Vaidlustamine

Valla- või linnavalitsuse tehtud otsusega mittenõustumise korral on taotlejal õigus esitada vaie maavanemale.

Täiendavat teavet vajaduspõhise peretoetuse taotlemise kohta saab linnavalitsuse sotsiaalametist (Laidoneri plats 5a, tuba 5, tel 435 4759 ja 435 4761).

Näited vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri kohta 2014. aastal

- 4-liikmeline perekond, kus on 2 täiskasvanut, üks 14-aastane või vanem laps ja üks alla 14-aastane laps

Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 644 eurot ($299 + 149,5 + 149,5 + 89,7 = 687,7$). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhist peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 687,7 eurot kuus.

- 3-liikmeline perekond, kus on 1 täiskasvanu ja 2 alla 14-aastast last

Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 478,4 eurot ($299 + 89,7 + 89,7 = 478,4$). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhist peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 478,4 eurot kuus.